

11. За која вредност на x , равенството е точно:

а) $\frac{3}{11} + \frac{5}{x} = \frac{8}{11}$; б) $\frac{5}{9} + \frac{x}{9} = \frac{7}{9}$; в) $\frac{x}{6} + \frac{3}{6} = \frac{7}{6}$; г) $\frac{4}{x} + \frac{5}{10} = \frac{9}{10}$; д) $\frac{3}{8} + \frac{6}{8} = \frac{9}{x}$?

12. Одреди го збирот:

а) $\frac{2}{3} + \frac{4}{5}$; в) $\frac{8}{15} + \frac{7}{10}$; д) $\frac{13}{24} + \frac{7}{18} + \frac{5}{6}$; е) $\frac{1}{2} + \frac{1}{6} + \frac{1}{3}$;

б) $\frac{7}{12} + \frac{5}{6}$; г) $\frac{1}{2} + \frac{3}{4} + \frac{1}{8}$; ф) $\frac{3}{5} + \frac{2}{3} + \frac{7}{8}$; ж) $\frac{2}{3} + \frac{1}{5} + \frac{2}{15}$.

13. Колку е збирот:

а) $\frac{7}{9} \text{ kg} + \frac{5}{9} \text{ kg}$; б) $\frac{3}{10} \text{ dm} + \frac{7}{10} \text{ m}$; в) $\frac{1}{5} \text{ l} + \frac{7}{8} \text{ l}$;

г) $\frac{5}{6} \text{ h} + \frac{7}{8} \text{ h}$; д) $\frac{35}{50} \text{ m}^2 + 0,3 \text{ m}^2$; ф) $0,5 \text{ cm} + \frac{3}{4} \text{ cm}$?

14. Во кружчето стави еден од знаците $>$, $<$ или $=$ за да биде точно:

а) $\frac{4}{9} + \frac{5}{9} \bigcirc \frac{2}{5} + \frac{3}{5}$; в) $\frac{2}{6} + \frac{7}{15} \bigcirc \frac{2}{5} + \frac{1}{3}$;

б) $\frac{4}{10} + \frac{3}{5} \bigcirc \frac{4}{12} + \frac{4}{6}$; г) $\frac{2}{9} + \frac{4}{6} \bigcirc \frac{1}{2} + \frac{4}{9}$.

15. Најди го збирот, ако на збирот од дробките $\frac{2}{7}$ и $\frac{13}{28}$ се додаде:

а) дробката $\frac{1}{4}$; б) додај го збирот на дробките $\frac{11}{14}$ и $\frac{5}{4}$.

16. Збирот на две дробки е $\frac{15}{25}$. Колкав ќе биде збирот ако:

а) првата дробка се зголеми за $\frac{1}{5}$;

б) втората дробка се зголеми за $\frac{2}{15}$;

в) првата дробка се зголеми за $\frac{3}{10}$, а втората за $\frac{1}{2}$?

17. Одреди дробка која е за $\frac{4}{9}$ поголема од дробката $\frac{5}{12}$.

18. Славица до училиште оди со автобус и пешки. Со автобус оди $\frac{2}{5}$ часа, а пешки $\frac{1}{3}$ час. Колку време ѝ е потребно на Славица да стигне до училиште?

19. Може ли течноста од $\frac{4}{10}$ ℓ од еден сад и течноста од $\frac{9}{15}$ ℓ од друг сад да се преточи во шише од 1 ℓ?

60. Во една гајба имало $\frac{35}{10}$ kg грозје, а во друга $\frac{9}{4}$ kg повеќе. Колку kg грозје има во другата гајба, а колку во двете гајби заедно?

61. Еден косач покосил $\frac{5}{12}$ од ливадата, а друг $\frac{7}{12}$ од истата ливада. Дали овие косачи ја покосиле целата ливада?

62. Еден часовник за 1 час и 30 минути заостанува 20 минути, а друг часовник за 1 час и 15 минути заостанува 15 минути. Кој часовник е поточен?

63. Васко од местото А до местото В патувал 2 часа. Првиот час поминал $\frac{3}{7}$ од патот, а вториот час $\frac{1}{7}$ повеќе од првиот. Дали стигнал Васко навреме во местото В?

64. Еден трактор за 1 час изорал $\frac{7}{18}$ од нивата, а вториот час изорал $\frac{5}{12}$ од нивата. Кој дел од нивата изорал тракторот за двата часа?

65. Еден работник една работа може да ја изработи за 12 часа, а друг работник истата работа може да ја изработи за 18 часа.

а) Кој работник ќе изработи повеќе од работата ако секој работи по 5 часа?

б) Кој дел од работата ќе изработат двајцата за 1 час?

66. За купување на учебници Тања потрошила $\frac{1}{2}$ од парите, за тетратки $\frac{1}{3}$ од парите, а за ташна $\frac{1}{6}$ од парите. Дали на Тања ѝ останале пари за купување на прибор по математика?

67. Таткото на своите 4 синови им го поделил имотот вака: на првиот син му дал $\frac{1}{2}$ од имотот, на вториот $\frac{1}{4}$, на третиот $\frac{1}{6}$, а на четвртиот $\frac{1}{12}$. Дали таткото точно им го поделил имотот на синовите?

4

СОБИРАЊЕ НА МЕШАНИ БРОЕВИ. СВОЈСТВА НА СОБИРАЊЕТО НА ДРОПКИ

Треба да знаеш

Мешан број е скратен запис на збир од природен број (цело) и правилна дробка, на пример $2 + \frac{3}{5} = 2\frac{3}{5}$.

Секој мешан број може да се запише како неправилна дробка и обратно, секоја неправилна дробка може да се запише како мешан број. На пример,

$$2\frac{3}{5} = \frac{2 \cdot 5 + 3}{5} = \frac{13}{5}; \quad \frac{13}{5} = 2\frac{3}{5} \quad (13:5 = 2 \text{ и остаток } 3)$$